

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут публічного управління
та державної служби
Кафедра публічної політики
Інститут досліджень безпеки Європейського Союзу (Франція)
Гранадський університет (Іспанія)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Державний університет в Гуарапуаві (Бразилія)

Матеріали
VI Міжнародної науково-практичної конференції

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

20–21 травня 2022 року

**Харків
2022**

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

Редакційна колегія:

Балацинова А. Д. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Васильєва С. О. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Кін О. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Собченко Т. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ткачова Н. О. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Цапко А. М. – канд. пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол №7 від 20.07.2022 року)*

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 травня 2022 р.) / за ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В. ; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. 498 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти з питань методології, історичного та компаративного дискурсу розвитку педагогічної науки; організаційних, дидактичних і методичних засад реалізації дистанційного та змішаного навчання; педагогічних засад інклюзивної освіти; інновацій в освіті; розвитку загальної і вищої освіти; освіти дорослих; цифрових трансформацій в публічному управлінні та адмініструванні.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, здобувачам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Чжан Ювень	458
Аналіз сучасного стану розробленості проблеми дослідження тіньової освіти в Китаї	
Чихаріна К. І.	464
Феномен «інтелектуальної еліти нації» у контексті сучасних глобалізаційних процесів	
Шаповалова Н. П.	467
Законодавче забезпечення профільної освіти в сучасній українській школі	
Чжоу Мін	471
Виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки в закладах вищої освіти	
Щука Г. П.	475
Кадрова відповідність як основний фактор забезпечення якості підготовки фахівця сфери туризму	
Ялліна В. Л., Новіцька В. Є.	478
Естетичне виховання дошкільників засобами хореографії	

СЕКЦІЯ VI АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Воронін А. І.	482
Ключові компетентності офіцера-лідера	
Стрельников В. Ю.	485
Підготовка вчителів до виконання функцій тьютора у закладах неперервної освіти	

СЕКЦІЯ VII ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ

Aliksieienko I.	489
Mediation as an Innovative Method of Settling Disputes (Conflicts) in Public Policy: International Opinion	
Когут О. В.	492
Цифровізація конституційної скарги в Україні в контексті сучасних викликів	
Корчак Н. М.	495
Цифрові трансформації процесів Національного агентства з питань запобігання корупції в умовах диджиталізації	

Список використаних джерел

1. Вольянська С. Є. Організація профільного навчання в загальноосвітній школі в умовах регіону : дис ... канд. пед. наук: 13.00.01. Харків, 2005. 277 арк.
2. Концепція Нової української школи (2016). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі : наказ Міністерства освіти і науки України від 21.10.2013 р. № 1456. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/396486_396551.
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
5. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 01.08.2020 р. № 463-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2020. № 31.
6. Про скасування наказу Міністерства освіти і науки України від 21.10.2013 р. № 1456 : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.03.2014 № 225. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/85043_85043.
7. Совсун І. Старша школа: реформу ліцеїв згортають? (2021). URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2021/08/31/245771/>.
8. Старша профільна школа: кроки до становлення. Методичні рекомендації /А. Сеїтосманов, О. Фасоля, В. Мархлевські. Київ, 2019. 52 с. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/483/4.pdf>.

ВИХОВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ МАЙБУТНІХ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Чжоу Мін

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

У статті зазначено, що вокальна підготовка спрямована на формування готовності майбутніх музично-педагогічних працівників до вокально-педагогічної діяльності. Виховання естетичного смаку є складником вокальної підготовки музично-педагогічних працівників. На ефективність виховання естетичного смаку музично-педагогічних працівників впливають постановка мети, стиль співу, творчість популярних виконавців.

Ключові слова: *музичне мистецтво, естетика, вокальна підготовка, музично-педагогічний працівник, стиль співу, інноваційні методи навчання.*

The article states that vocal training is aimed at forming the readiness of future music and pedagogical workers for vocal and pedagogical activities. Education of aesthetic taste is a component of vocal training of music and pedagogical workers. The

effectiveness of educating the aesthetic taste of music and pedagogical workers is influenced by goal setting, singing style, creativity of popular performers.

Key words: *musical art, aesthetics, vocal training, music-pedagogical worker, singing style, innovative teaching methods.*

Вокальна підготовка є процесом опанування майбутніми музично-педагогічними працівниками голосовою культурою як мистецтвом співацького голосу, вдосконалювання вокальних здібностей завдяки побудові художнього образу твору засобами словесної, музичної, вокальної майстерності. Як зазначають учені О. Петриченко і С. Румянцева [3], метою такої підготовки є формування готовності музично-педагогічних працівників до вокально-педагогічної діяльності на високому рівні кваліфікації, а одним із ключових завдань – формування естетичних смаків до справжніх взірців вокального мистецтва. Саме такі завдання є дотичними до нашого дослідження.

Проте в сучасних наукових працях недостатньо розкритий зв'язок між вокальною підготовкою та вихованням естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти, який розширює функціональні обов'язки працівників музичної сфери.

Метою статті є розкриття функціональних зв'язків між вокальною підготовкою та вихованням естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

У дослідженні Ван Чао [1], присвяченому вивченню тенденцій розвитку сучасного китайського народного співу, акцентовано увагу на потребах у вихованні естетичного смаку як музично-педагогічних працівників, так і глядачів, що так прихильно ставляться до популярних музичних творів.

Виокремимо цінні думки автора, що мають місце у вокальній підготовці майбутніх музично-педагогічних працівників. Для формування естетичного смаку співакам, як уважає автор, необхідно засвоювати інноваційні методи співу, аналізувати сучасний стан популярного співу в Китаї, інтегрувати нові співочі програми, освоювати нові музичні форми. Практичну значущість мають різноманітні вправи, оскільки завдяки їм відбувається тренування вокальних умінь і навичок, що позитивно впливає на розвиток індивідуального стилю музично-педагогічних працівників. Для того, щоб відобразити естетичні характеристики популярної музики, їм необхідно максимально повно розкривати виконавські здібності, опановувати художніми емоціями, користуватися музичними стандартами. Такі думки автора переконують нас у тому, що естетичний смак і вокальна майстерність мають тісний зв'язок. Через вокальну майстерність глядачам передається краса музичного мистецтва, завдяки якій розкривається духовний світ людини, котра діє і живе за правилами естетики як науки про красиве й витончене. Настрої прихильників виявляються під впливом красивої та яскравої музики, гарних і колоритних співів. Художня цінність популярної музики та співів полягає в тому, що їх сприймає налаштована публіка, котра поціновує високе й красиве, справжнє й неповторне. На основі сказаного вище зазначимо те, що естетичний смак і популярність працівників музичної сфери знаходяться в

кореляційному зв'язку, підсилюють один одного та є показниками найвищого рівня самоствердження.

Естетичний смак музично-педагогічних працівників, безумовно, формується під впливом різних музичних стилів, що сприймаються чи не сприймаються суспільством. Як зазначає Ван Ючжі [2], у середині 1980-х років у Китаї виокремилися музичні стилі «Lingnan Style» і «Northwest Style», що мають величезний контраст, але обидва є лідерами на музичному ринку.

Успіх великої кількості співаків за контрактом зробив «Lingnan Style» популярним. «Golden Girl and Jade Girl» на музичній сцені Гуанчжоу досить репрезентативна. Мао Нін співав «The Sound of the Waves Are Still», «Late Autumn» і «Блакитна ніч, блакитний сон», співачка Ян Юйін «I Don't Want to Tell», «Tell You Softly» та інші твори, які на деякий час поширилися в Китаї. «Lingnan Style» – це спроба локалізувати популярну музику Південного Китаю після запозичення її з Гонконгу та Тайваню. Цей стиль втілює естетичні характеристики музики в південному регіоні материка, а музичні твори є делікатними, красивими, ліричними.

Музичний характер та стиль співу «Northwest Style» виражають особливості народної музики в Північно-Західному регіоні та рок-стилю популярної музики. Такий стиль ще характеризують як гучний, чудовий, піднесений, прямолінійний. Наприклад, стиль співу Цуй Цзяня у його творі «Нічого» показує, що слова лірики короткі, сильні та тверді. Співак використовує справжній голос для співу, замість того, щоб переслідувати резонанс і прикрашати ефект звуку, він створює досить напружений звук за допомогою контролю дихання, що дає слухачеві сильне відчуття реальності, ніби вона «справді прийшла з землі». Голос – це відновлення методів народного співу, руйнування стереотипу публіки, що співаки повинні мати лише милий і тендітний голос.

Нині в Китаї популярною є творчість тайванського співака Джея Чоу, а його музичні твори поєднують стилі європейської та американської поп-музики, китайські культурні елементи. «Синьо-біла порцеляна», «Тераса хризантем», «Передмова павільйону орхідей» та інші стародавні тексти демонструють чарівність китайської культури, а також хіп-хоп, ритм-енд-блюз, рок-н-рол, електронна танцювальна музика та інші іноземні музичні форми. Якщо співак інтегрує ці елементи природно та плавно, то це робить пісні особливими та новими, а його спів є дуже впізнаваним і популярним. Такі твори з багатьма елементами китайської та західної музики досягли великого комерційного успіху, відкрили особливості китайського звучання популярної музики, яку люди шукали. Завдяки співпраці та новим творчим пошукам Джея Чоу із Фан Веньшанем була започаткована тенденція «китайського стилю», що й впливає на виховання естетичного смаку музично-педагогічних працівників.

Не дивлячись на високі таланти співаків і музикантів, широку популяризацію їхніх пісень у Китаї та за кордоном, дослідник Ю. Дунся [4] критично оцінює вокальну підготовку музично-педагогічних працівників і пропонує для обговорення власні висновки й рекомендації. Так, на його думку, цілі навчання співу є недостатньо чіткими. У викладацькій діяльності мають бути чітко визначені короткострокові й довгострокові цілі, що є орієнтирами для досягнення високих

результатів. Погоджуючись з цитованим автором, переконані, що виховання естетичного смаку музично-педагогічних працівників є одним із завдань їхньої вокальної підготовки.

Зазначимо про те, що в деяких статтях із досліджуваної нами проблеми термін «організаційні форми навчання» підміняється терміном «режим навчання». Так, Ю. Дунся [4] зосереджує увагу на режимі навчання, що називається індивідуальною роботою викладача із здобувачами вищої школи. На думку дослідника, така робота покращує навички популярного співу, хоча групова робота має переваги в тренуванні співу та виконавстві, у дуєтному співі, популяризації комбінації стилів тощо. До того ж групові заняття будуються з урахуванням стилів виконання або стилів співу, рівнів музичної підготовленості здобувачів.

Нам імponує ставлення автора до народного співу, який стає більш технічним і художнім, має не лише ознаки масової культури, але й відбиває вищі естетичні потреби людини, своєрідні художні характеристики. Викладання народного співу має орієнтуватися на розвиток творчих здібностей особистості, а для цього необхідно використовувати активні методи навчання. Вибір методів навчання має бути різноманітним, зокрема доцільно використовувати лекційний, евристичний, дискусійний, ситуативний, практичний методи навчання. У процесі вибору методів навчання доцільно враховувати поставлені навчальні завдання, індивідуальні особливості здобувачів, їхню пізнавальну спрямованість і зацікавленість у вихованні естетичних смаків як естетичного складника їхньої професійної діяльності.

Отже, у процесі вокальної підготовки в закладах вищої освіти здійснюється виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників.

Список використаних джерел

1. 王超. 美学视野下的中国当代流行演唱发展研究【J】， 今古文创， 2021 (4) : 95–96.

Ван Чао. Дослідження розвитку сучасного китайського народного співу з точки зору естетики. *Коледж естради*. Сичуанський університет комунікацій, Ченду, Сичуань, Jin Gu Wen Chuang, 2021. № 4. С. 95–96.

2. 王俞之. 华语流行歌曲演唱风格迁[J]. 四川戏剧. 2020 (12) : 114–116.

Ван Ючжі. Стиль співу китайської поп-пісні змінився. *Сичуанська опера*. 2020. № 12. С. 114–116.

3. Петрикова О. П., Румянцева С. В. Значення вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової діяльності у вищій школі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. праць. 2020. № 73. Т. 2. С. 133–146.

4. 于东霞, 山西艺术职业学院现代音乐系, 流行唱法声乐演唱教学探究, 艺术教育, 2021.09.81-84.

Юй Дунся. Дослідження з викладання популярного співу та вокального музичного співу, кафедра сучасної музики. мистецтв. *Художня освіта*. 2021. № 9. С. 81–84.